

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Asta Wahlgrén, Tomi Guttorm, Emma Kokkonen, Joonas Mikkilä, Hanna Väättäinen ja Mira Huusko** Seinäjoen ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) **Vesa Vuolio, Elina Varamäki, Tuija Vasikkaniemi ja Johanna Säilä-Jokinen**

Year of publication **2022**, FINEEC publications **2:2022**

Language **Finnish**

ISBN **978-952-206-678-7 pdf**

1.2 Koulutuksen toteutus

- HEI's self-assessment

Monia tapoja joustavoittaa opintopolkuja

Opetuksen suunnittelun keskiössä oleva opetussuunnitelma ohjaa opetuksen käytännön toteutusta ja sen noudattaminen on keskeinen opetuksen laadun perusta. Opetus toteutetaan laatukäsikirjan prosessien Opintojakson toteuttaminen, Ohjattu AMK-harjoittelu, Opinnäytetyö, Opintojen ohjaus ja neuvonta sekä Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus mukaisesti.

Opintojen joustavoittamisessa panostetaan osaamisen tunnistamisen ohella opiskelijoiden opintojen aikaisen työssäkäynnin hyödyntämiseen (opinnollistaminen), yksilöllisten opintopolkujen mahdollistamiseen sekä verkkototeutusten lisäämiseen. Opetussuunnitelmissa on kiinnitetty huomiota opintojen valinnaisuuteen ja niiden sijoitteluun. Opintojaksoilla pyritään mahdollistamaan erilaisia suoritusvaihtoehtoja. SeAMKin aktiivinen osallistuminen Campus Online -opintojen tuottamiseen on monipuolistanut ympärivuotisia opiskelumahdollisuuksia. Liikkuvuutta korkeakoulun sisällä on kehitetty aloilla, joilla se on luontevaa. Intrassa on siihen ja siirto-opiskelijaksi hakeutumiseen ohjeet.

SeAMKin yhteiset 20 opintopisteen perusopinnot kaikissa AMK-tutkinto-ohjelmissa helpottavat puuttuvien opintojen suorittamista ja sähköinen tenttimisjärjestelmä (EXAM) joustavoittaa opiskelua. SeAMK ja Vaasan ammattikorkeakoulu ovat tehneet sopimuksen joustavasta opiskeluoikeudesta (JOO-opinnot) tukemaan opintojen sujuvaa loppuun saattamista. Tutkintojen suorittamisen vauhdittamiseksi järjestetään lisäksi kuukausittain opinnäytetyön kirjoittajaryhmiä.

Vuonna 2021 alkaneessa Peppi-opiskelijahallintojärjestelmään liittyvässä digitaalisen osaamisen tunnustamisen eOT-projektissa SeAMKin yhteiset käytänteet sisällytetään osaksi uutta

joustavampaa käytäntöä. Myös opinnollistamisessa on vaihtelevasti hyödynnetty SeAMK-tasoinen prosessi. Viestintään, kieliin sekä tieto- ja viestintätekniikkaan on kehitetty näyttöjä.

Aktiivinen opiskelija työelämäläheisen oppimisen keskiössä

SeAMKissa opettajat voivat valita pedagogiikkansa Oppiminen SeAMKissa -pedagogisen mallin huomioiden. Joissakin tutkinto-ohjelmissa toteutetaan malliin soveltuvia työelämäläheisiä pedagogisia painotuksia (esim. Problem Based Learning ja Learning by Doing).

Työelämäläheisyys on SeAMKin oppimisympäristöjen keskeisimpiä tavoitteita. Tekniikan ja luonnonvara-alan korkeatasoiset laboratoriot laitteineen ovat kansallista huippua (mm. automaatiotekniikan, teollisen internetin, kone- ja tuotantotekniikan, auto- ja työkonetekniikan, rakennustekniikan, maatalouden sekä bio- ja elintarviketekniikan laboratoriot). Frami Food Lab (FFL) on uusi ruokalaboratoriokonsepti, joka kokoaa koko ruokaketjun laboratoriopalvelut ja yhdistää monialaiset oppimisympäristöt. Samalla se vahvistaa ruokaketjun eri osien ja ketjun toimijoiden yhteistyötä.

Kulttuurialan studiotilat tarjoavat työkalut audiovisuaalisuudelle, esittämiselle, konseptoinnille, graafiselle muotoilulle ja tuotemuotoilulle. Simulaatioympäristössä sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat sekä maatalousalan opiskelijat harjoittelevat työelämän tilanteita ja virtuaaliyrittäjätoiminnassa liiketalouden opiskelijat perustavat tiimeissä virtuaaliyrityksiä vuodeksi. Yrittäjävetoisella opetusmaatilalla opiskelijat kehittävät osaamistaan maatalouden tuotantoprosesseista ja teknologiasta. Sosiaali- ja terveystieteiden demonstraatioympäristö SeAMK Älykoti (SeiHoW) tutustuttaa hyvinvointiteknologian sovellusten hyödyntämiseen Living Lab -toiminnan kautta.

SeAMKin projektioppimisympäristöissä opiskelijat soveltavat monialaista työelämäosaamistaan. SeAMK Innovaatioviikolla kaikki ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat ratkovat monialaisessa ryhmässä aitoa työelämän toimeksiantoa. SeAMKPro-opinnoissa opiskelija voi jatkaa monialaisia projektiopintoja ja Tekniikan Projektipajassa kehittää tiimeissä projektitaitojaan.

SeAMK Y-Zone kerää kaikki yrittäjyyteen liittyvät tiedot, tapahtumat ja konseptit portaaliin ja sillä on myös fyysinen tila verkostoitumiseen. Yrityspäivässä opiskelijat solmivat kontakteja noin sadan yrityksen kanssa. SeAMK Osuuskunta on perustettu joulukuussa 2020.

Opiskelija voi osallistua vuosittain lukuvuoden kestävään mentorointikoulutukseen. Työelämäläheisyyttä tukee alumnien mukanaolo ja opettajien ja opiskelijoiden toimiminen hankkeissa. Koulutuksiin kuuluu harjoittelu, ja lähes kaikki opinnäytetyöt toteutetaan yrityksille ja organisaatioille.

Frami Food Labia, SeAMK Älykotia ja SeAMK Y-Zonea esitellään tarkemmin luvussa 1.4 esimerkkeinä onnistuneista koulutuksen kehittämistoimista.

Opiskelijoiden saamaa palautetta käsitellään luvussa 1.3.

SeAMK panostaa opiskelijan hyvinvoinnin tukemiseen

SeAMKin opiskeluhyvinvoinnin toimintasuunnitelman 2020–2021 lähtökohtina ovat dynaamisen opiskelukyvyn malli, kokonaisvaltainen käsitys ihmisestä, sosiaalinen konstruktioismi ja dialogisuus (ks. luku 1.4).

Opintojen ohjaus kuuluu koko opetushenkilöstölle ja jokainen opettaja on velvollinen seuraamaan oman opintojaksonsa suorittamista. Opiskelijalla on ryhmänohjaaja, joka tukee opiskelijaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) laatimisessa ja päivittämisessä. Lisäksi hän seuraa opintojen etenemistä, käy opiskelijan kanssa kehitys- ja ohjauskeskusteluja, tukee urasuunnittelua ja ohjaa tarvittaessa opinto-ohjaajalle.

Opinto-ohjaaja ohjaa opiskelijaa tämän suunnitellessa yksilöllisiä opintopolkuja ja muutoinkin tarvittaessa. Opinto-ohjaajilla on tukena kaksi ammatillista erityisopettajaa, joista toinen on myös neuropsykiatrinen valmentaja. Lisäksi opinto-ohjaajat tekevät tiivistä yhteistyötä opintopsykologin ja korkeakoulupastorin kanssa. SeAMKin opintopsykologi tekee yksilötyötä, pitää ryhmiä ja antaa konsultaatiota henkilöstölle. Yhteistyö Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) kanssa on muotoutumassa. Valmistuneiden kyselyssä (2020) SeAMK arvioitiin Suomen parhaaksi opiskelun tukipalveluissa ja opiskelutyytyväisyydessä

Opiskeluhyvinvointityöryhmässä on SeAMKin toimijoiden lisäksi edustus kaupungin aikuissosiaalityöstä, YTHS:stä ja opiskelijakunta SAMO:sta. Työryhmä on verkostoitunut kaupungin hyvinvointitoimijoiden kanssa.

SeAMKin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kattaa sekä henkilöstön että opiskelijat. Opiskelijoita varten on myös esteettömyys- ja saavutettavuussuunnitelma sekä päihdeohjelma. Opiskelijakunta SAMO on mukana opiskeluhyvinvoinnin suunnittelussa ja toteutuksessa. Sillä on kaksi häirintäyhdyshenkilöä ja opiskelijatutorit ovat vertaistukena opiskelijalle varsinkin opintojen alussa. SAMO ja SeAMKin johto tapaavat säännöllisesti ja kaikissa SeAMKin työryhmissä on opiskelijaedustus.

Selkeät ja läpinäkyvät opiskelijavalintaperusteet, laadukas hakijaneuvonta, valintaperusteiden ja opiskelijavalinnan prosessiohjeiden ja aikataulujen noudattaminen varmistavat hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun. Yhteinen AMK-valintakoe on kaikille sama.

Vahvuudet

- Modernit ja valmistuneiden arvion mukaan Suomen parhaat työelämäläheiset oppimisympäristöt (2020)
- Opiskeluhyvinvointiin panostaminen
- Valmistuneiden arvion mukaan Suomen parhaat opiskelun tukipalvelut sekä paras opiskelutyytyväisyys (2020)

Kehittämiskohteet

- Opinnollistamisen tehostaminen osana opintojen joustavoittamista
- Urasuunnittelun systemaattinen kehittäminen
- Opintojen ohjauksen prosessien edelleen kehittäminen

1.2 Koulutuksen toteutus

- Assessment of the audit team

Moniammatilliset ohjaus- ja tukipalvelut edistävät opiskelijoiden hyvinvointia

Moniammatilliset ohjaus- ja tukipalvelut tukevat SeAMKin ohjausjärjestelmää ja varmistavat opiskelijoiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemisen koko opintopolun ajan. Koulutustoiminta on opiskelijalähtöistä ja SeAMKin visio olla paras korkeakoulu opiskelijalle toimii vahvana perustana. Ohjaus- ja tukipalveluiden kehittäminen on erinomainen näyttö siitä, että SeAMK on sitoutunut huolehtimaan riittävästä resursseista, ohjauksesta sekä muista palveluista opintojen edistämisen ja oppimisen tueksi. Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemisessa tuotiin esille hyvinvointiviikot, liikuntatoiminta sekä erilaiset yhteiset tapahtumat, jotka mahdollistavat verkostoitumisen ja yhteenkuuluvuuden tunteen syntymisen.

Opintojen toteutuksessa sekä opinto-ohjauksessa tuetaan Oppiminen SeAMKissa -mallin mukaisesti opiskelijan toimijuutta, tavoitteellista oppimista ja opiskelijoiden aktiivista roolia omassa oppimisprosessissaan. Opiskelijakunnalla on omia edustajiaan SeAMKin eri työryhmissä, mikä varmistaa opiskelijoiden osallistumisen yhteiseen päätöksentekoon. Opiskelijat kokivat yhteydenpidon ja yhteistyön opettajien ja muun henkilöstön kanssa saumattomaksi ja toimivaksi.

Auditointiryhmä kannustaa SeAMKia ylläpitämään ja edelleen kehittämään toimivia ohjaus- ja tukipalveluita. Lisäksi opettajien ja muun henkilöstön tietoisuutta opiskelijakunnan ja opiskelijayhdistysten toiminnasta tulee lisätä. SeAMK nosti itsearvioinnissa yhdeksi kehittämiskohteekseen myös urasuunnittelun systemaattisen kehittämisen. Auditointiryhmä kannustaa hyödyntämään urasuunnittelun tukemisessa opetuksen ja TKI-toiminnan integraatiossa syntyvää osaamista, korkeakoulun vahvuutena olevia laajoja sidosryhmä- ja työelämäverkostoja sekä alueen työelämä- ja elinkeinoviranomaisia.

Vision toteutuminen vaatii kansainvälisten koulutusten laadun parantamista

SeAMKin koulutustarjonnalla on vahva yhteys korkeakoulun strategiaan ja laatujärjestelmään. Korkeakoulun visio on olla kansainvälinen, yrittäjähenkinen SeAMK – paras korkeakoulu opiskelijalle. Koulutustarjonnan kansainvälisyyden onnistuminen on keskeinen menestystekijä myös yhteistyökumppaneille, sidosryhmille ja koko maakunnalle. Etelä-Pohjanmaan alueellisilla toimijoilla on rajalliset mahdollisuudet kansainvälistymisen edistämiseen. Tämän vuoksi kansainvälisyyteen tulee kiinnittää korkeakoulussa vielä erityistä huomiota.

Sidosryhmät toivat esille kansainvälisten opiskelijoiden kotoutumisen ja yhteiskuntaan integroitumisen edistämisen: kansainvälisille opiskelijoille tulisi järjestää opiskelun lisäksi myös muita aktiviteetteja alueella. Kansainväliset opiskelijat kuvasivat, että opettajat ovat joustavia, ja

käytännön harjoittelut, kuten simulaatiot ja laboratorio-osuudet ovat hyvin järjestettyjä ja ohjattuja. Ryhmäohjaajat ovat myös sitoutuneita ja kiinnostuneita opiskelijoiden oppimisprosessista.

Kansainvälisiin koulutuksiin liittyy myös kehittämiskohtia. Kansainvälisen tutkintokoulutuksen toivottiin olevan paremmin suunniteltua ja organisoitua. Opiskelijat kokivat opettajien pedagogisen osaamisen sekä kielitaidon osin puutteellisiksi. Auditointiryhmä ei saanut vierailun aikana riittävän kattavaa kuvaa siitä, miten kansainvälisten opiskelijoiden palautteisiin ja kehittämisehdotuksiin on reagoitu. Auditointiryhmä suosittelee, että SeAMK selvittää kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kehittämisideoita tarkemmin ja suunnittelee tarvittavat toimenpiteet niiden pohjalta. Auditointiryhmä suosittelee, että opettajien pedagoginen osaaminen sekä kielitaito varmistetaan rekrytointien yhteydessä ja olemassa olevan opetushenkilöstön osalta puutteellista kielitaitoa ja pedagogista osaamista kehitetään tarvittavalla täydennyskoulutuksella. Lisäksi auditointiryhmä suosittelee, että sekä kansainvälisten että kansallisten opintokokonaisuuksien alussa opiskelijoille kuvataan nykyistä tarkemmin niiden osaamistavoitteet, arviointikriteerit ja ydinsisällöt sekä se, miten yksittäinen opintojakso liittyy koko tutkinto-ohjelman tavoitteisiin.

Monimuotokoulutus lisää osallisuutta

Opetusmenetelmät ja työelämälähtöiset oppimisympäristöt tukevat hyvin osaamistavoitteiden saavuttamista. Lisäksi oppimisympäristöissä korostuvat Oppiminen SeAMKissa -mallin mukaisesti opiskelijälähtöisyys, projektioppiminen ja digitaalisuus. Opiskelijat pitivät SeAMKin tärkeänä kilpailuvalttina sitä, että heillä on ollut korona-aikana lähiopetuksen lisäksi mahdollisuus osallistua opetukseen myös etä- ja monimuotototeutusten kautta. Monimuotokoulutuksen merkitystä korostettiin etenkin Etelä-Pohjanmaan reuna-alueilla, mikä vahvistaa SeAMK Maakuntakorkeakoulun toimintamahdollisuuksia ja tätä kautta SeAMKin aluevaikuttavuutta. Monimuotokoulutukset laajentavat myös jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia.

SeAMKin opetusteknologian ja digipedagogiikan tiimillä ja yksiköiden digitiimeillä on keskeinen rooli monimuotokoulutuksen suunnittelussa. Auditointiryhmä suosittelee, että monimuotokoulutusta, joka sisältää sekä etä- että lähiopetusta, jatketaan myös korona-ajan jälkeen. Lisäksi kaikissa SeAMKin monimuotokoulutuksessa tulee huomioida tarvittavat lisäresurssit opetuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin sekä digipedagogiseen kehittämiseen.

Opetuksen ja TKI-toiminnan yhteys edistää osaamisen liikkuvuutta

SeAMK on onnistuneesti integroinut opetushenkilökuntaa ja opiskelijoita niin TKI-hankkeisiin kuin työelämästä tuleviin toimeksiantoihin. Koulutukseen on sisällytetty TKI-toimintaa siten, että tutkimukseen perustuva tieto liittyy koulutukseen tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämä on selkeässä linjassa Oppiminen SeAMKissa -pedagogisen mallin kanssa, jonka mukaisesti opiskelijaa autetaan sisällyttämään uutta tietoa aikaisempaan tieto- ja kokemusmaailmaansa.

SeAMKin toimintaa kuvaa kokeilukulttuuri, jossa tutkimuksen, kehittämisen ja

innovaatiotoiminnan tuloksia sovelletaan toimivasti myös opetuksessa. Noin puolet opetushenkilökunnasta on mukana TKI-toiminnassa, mikä edistää sovellusalojen viimeisimpien tutkimustulosten hyödyntämistä opetuksessa. Osaamisvaihtoa korkeakoulun ja työelämän välillä edistetään tukemalla ja kannustamalla henkilöstöä palkallisiin työelämäjaksoihin sekä sivutoimiluvalla tapahtuvaan yritystoimintaan, mikä kehittää myös opetushenkilöstön osaamisen työelämävastaavuutta.

Opiskelijat ovat mukana TKI-hankkeissa tutkimusavustajina, harjoittelijoina ja opinnäytetöiden tekijöinä. He myös toteuttavat erilaisissa projekteissa työelämän toimeksiantoja ensimmäisestä opiskeluvuodesta lähtien. Tällaiset käytännöt edistävät osaamisen ja osaajien liikkuvuutta paitsi SeAMKin sisällä myös korkeakoulun ja työ- ja elinkeinoelämän välillä. Auditointiryhmä suosittelee, että opettajien ja hankehenkilöstön yhdessä kehittämistä hyviä käytänteitä hyödynnetään koko SeAMKissa ja että opetuksen ja TKI-toiminnan integraatioon varataan riittävästi resursseja henkilöstön kokonaiskuormituksen vähentämiseksi.

Opinnollistaminen sujuvoittaa opintojen etenemistä

SeAMK soveltaa ennakkomateriaalin perusteella johdonmukaisesti ja avoimesti opiskelijavalintaa, osaamisen tunnustamista, opintojen etenemistä sekä tutkintojen suorittamista koskevia säännöksiä ja määräyksiä.

SeAMK nosti itsearvioinnissa yhdeksi kehittämiskohteekseen opinnollistamisen eli opiskelijoiden opintojen aikaisen työssäkäynnin hyödyntämisen osana opintoja. Haastattelujen perusteella opinnollistamisen käytännöt vaihtelevat yksiköittäin ja tutkinto-ohjelmittain. Auditointiryhmä suosittelee, että opinnollistamisen prosessia kehitetään korkeakoulussa nykyistä systemaattisemmin. Opetus- ja ohjaushenkilöstölle voidaan järjestää täydennyskoulutusta ja elinkeinoelämään vastaavasti työpaikkaohjaajakoulutusta opinnollistamisesta.

Korkeakoulun hyvistä käytänteistä ja SeAMKin opinnollistamiseen liittyvän hankkeen tuloksista olisi hyvä tiedottaa nykyistä laajemmin korkeakoulun sisällä. Auditointiryhmä suosittelee, että opinnollistaminen integroidaan vahvemmin osaksi osaamisen tunnustamisen prosessia sekä osaamisperustaista koulutusta. Tämä edistää opiskelijoiden opintojen sujuvaa etenemistä, opiskelijan valmistumista ja integroitumista työelämään.